GAZETA KRAKOWSKA.

No. 75.

W Niedzielę Dnia 18 Września 1808.

Z Wiednia d. 10. Września.

D. 1 Września z rana wyznaczona od seymuiących stan w d. 31 Sierpnia w Prezburgu deputacya udała się do zamku, dla zaproszenia naypokorniey Nayiaśnieyszych Cesarstwa na seym, i zdała o tem na drugim posiedzeniu seymu d. 2 z rana sprawę.

Dzień 2 Września był pożądanym dniem, w którym Nayiaśnieysi Cesarstwo uroczyście do Prezburga wiechali. Po południu weszły do miasta w paradzie stoiące w okolicach dwa regimenta jazdy, a cała załoga i kompanie mieyskiey milicyi przeciągnęły przez miasto i uszykowały się dwiema rzędami po ulicach, przez które orszak przechodził. O godzinie 4 zebrali się magnaci i stany przed dwiema na Fü sten allee rozbitemi namiotami, dla powitania Nayiaśnieyszych Cesarstwa. O godzinie 5 przybyli tam z zamku Nayiaśnieysi Cesarstwo poprzedzeni pocztmistrzami i postylionami w mundurach i powitanemi zostali od magnatow i stanow przy radosnych okrzykach. Udali się otoczeni od C. K. Marszałka dworu, kapitanow Węgierskiey i Trabantow gwardyi, W. Marszałkowey Nayiaśnieyszey Cesarzowey, dam pałacowych i stanow do wielkiego namiotu, gdzie J. Królewiczowska Mość Arcy Xżę Karol Ambrozy, Prymas Węgierski, powitał ich piękną mową, na którą łaskawie odpowiedzieć raczyli. Potem przy wystrzałach z dział nastąpił uroczysty wiazd w następuiącym porządku: 1) Stany duchowne i biskupi iechali w sześciokonnych paradnych powozach, około których szła liberya i dworzanie. 2) Arcy Xżę Jmc Prymas w sześciokonnym paradnym powozie, około którego iechał na koniu po prawey stronie Prymasowski ceremoniarz z krzyżem, a po obustronach szła liberya. Za powozem iechał Prymasowski W. Marszałek, Baron Reway i 2 C. K. szambelanów na koniach. 3) Sześciokonne paradne powozy wszystkich obecnych magnatow i stanow, około których szła liberya. 4) C. K. Królewskiego W. odźwiernego przeznaczony kommissarz do otworzenia orszaku na koniu. 5) Szwadron kiryssierow Arcy Xcia Ferdynanda. 6) Dway C. K. dworzanie. 7) Stanienni i huzary, koniuszowie i dworzanie magnatow i stanow na koniach. 8) C. K. Stajenni z powodowemi końmi, C. K. Bereiterowie i koniuszowie na koniach, tudzież C. K. liberya z odkrytą głową. 9) C. K. nadworni

Lobes-owie piechotą. 10) Dwoch C. K. nadwornych furyerow. 11) C. K. W. Odźwierny z szlachtą i dworzanami na koniach. 12) Swieckie Stany państwa i C. K. szambelani. 13) Baronowie państwa i C. K. tayni Radcy na koniach. 14) C. K. pierwszy W. Marszałek, Xiążę Trautmannsdorf, otoczony z obu stron swoim dworem z odkrytemi głowami. 15) Arcy Xiążę Jmć Palatyn, za którym iechali na koniach W. Marszałek iego, Hrabia Szapary, i dwoch C. K. szambelanów za któremi koniuszowie, a po obu stronach powozu szła liberya z odkrytemi głowami. 16) Oddział C. K. Trabantow gwardyi z rozwiniętą chorągwią i muzyka. 17) Nayiaśnieysi Cesarstwo w otwartym powozie paradnym, po którego prawey stronie iechał biskup na koniu z krzyżem, za powozem zaś iechali konno. 18) C. K. W. Marszałek Hrabia Schaffgotsche, W. Marszałek Nayiaśnieyszy Cesarzowey, Hrabia Althann, Kapitan Węgierskiey szlacheckiey gwardyi, Xiążę Mikołay Esterhazy, i Kapitan Trabantow gwardyi, Xiążę de Ligne. 19) C. K. paziowie. 20) Królewska Węgierska szlachecka gwardya z 4 trębaczami pod dowodztwem pierwszego swoiego Porucznika, C. K. Jenerał Majora Hrabiego Kollonitz. 21) W. Marszałkowa Nayiaśnieyszey Cesarzowey, Hrabina Althann i damy pałacowe w 3 sześciokonnych powozach paradnych. 22) C. K. podróżny powoz, przed którym iechało 12 postylionow w nadworney liberyi i kilku C. K. poczmistrzow, a za powozem C. K. Radca i Nadworny administrator poczty w Wiedniu, Józef Pruckmayer. 23) Kończyły orszak kompania granadyerow i szwadron Arcy Xcia Ferdynanda kiryssierow. Orszak szedł od Fürsten alles przez sienny rynek do bramy Schondorfskiey, w którey Nayiaśnieysi Cesarstwo pokornie od magistratu powitanemi zostali; Prezydent miasta, Józef de Sants przy piękney mowie oddał Nayiaśnieyszemu Cesarzowi na bogatey poduszce klucze od miasta. Nayiaśnieyszy Cesarz odpowiedział łaskawie na tę mowę i oddał na powrot klucze od miasta. Magistrat przyłączył się tu po obu stronach do powozu, i orszak szedł przy drugim z dział wystrzale i odgłosie dzwonow przez Schondorfską ulicę, Kohlmarkt i miłosiernych braci rynek, przez Rozową około mieyskiego teatru przez bramę Rybacką, siedlarską i S. Michała ulicę i bramę do kościoła S. Troycy, gdzie Nayiaśnieysi Cesarstwo powitanemi zostali przez Arcy Xcia Jmc Prymasa i całe duchowieństwo, a po ucałowaniu krzyża ukląknąwszy na poduszce, pokropionemi zostali od Arcy Xcia Jmc Prymasa święconą wodą i otrzymali uroczyste błogosławieństwo.

(Reszta potem.)

Wyniesiony na Wiceprezydenta gubernium Styryyskiego zasłużony C. K. nadworny Radca, Baron Hingenau, mianowany oraz został prezydentem tamteyszych sądow szlacheckich.

Królewskie towarzystwo umieiętności w Gettindze mianowało przez wydane pod d. 25 Sierpnia r. b. dyploma szacowanego powszechnie C. K. Austryackiego aktualnego taynego Radcę Hrabiego Józefa Maxymiliana z Tynczyna Ossolinskiego, członka Królewskiego towarzystwa przyiacioł nauk w Warszawie, przez wzgląd na okazaną w wielu wydanych w Polskim ięzyku dziełach obszerną naukę, gorliwość iego w wspieraniu nauk i uczonych, tudzież na założoną w Wiedniu liczną, kosztowną i użyteczną bibliotekę z Sławiańskich Xiążek.

C. K. akademiia nauk wyzwolonych w Wiedniu rozdała d. 31 Stycznia celuiącym uczniom w rysunkach starożytności, figur, snycerstwie, architekturze, landszaftach, w sztycharstwie i woskowych wyciskach nadgrody.]

Z Frankfortu d. 30. Sierpnia.

Nocuiące dziś w naszem mieście i okolicach przeszło 10,000 Francuzkiego woyska, udało się dziś rano rożnemi drogami do Moguncyi. Dziś przybędzie ieszcze 17,570 ludzi i 1250 koni. Jenerał dywizyi Marchand, który w niebytności Marszałka Ney woyskiem dowodzi, znayduie się w naszem mieście.

Idzie także do Francyi 8000 Polskiego Woyska, tudzież korpus Marszałka Mortiera.

Mowią, iż wkrotce część Bawarskiego i Wirtemberskiego woyska uda się w podroż do Francyi.

Strazburga d. 26. Sierpnia.

Przed ośmiu dniami zgromadziła się część Badeńskiego kontyngensu przy Rastadt, i udała się ztamtąd do okolic Stollhoffen. W przeszłą niedzielę odprawiła ćwiczenia przy Schwarzach między Renchen i Stollhoffen, potem wyruszyła do Strazburga. Oddział ten składa się blisko z 2000 ludzi. Nie zadługo ruszy za nim drugi oddział, który się iuż zgromadza. Pierwszy ten oddział odpocznie w Strazburgu, potem uda się do Metz, gdzie ściąga się więcey woyska ligi Reńskiey.

Przez okolice Renu przebiegło kilku gońców z Konstantynopola do Paryża.

Od granic Hiszpańskich d. 16 Sierpnia.

Względem zachodzących w Hiszpanii zdarzeń niema dotąd ani wprost ani urzędowych ztamtąd doniesień. Wszystko co Angielskie, Szwaycarskie lub Niemieckie pisma donoszą, kończy się, iż Król Jozef iadąc do Madrytu znalazł w okolicach Burgos nieiakie w przeieździe przeszkody. D. 22 Lipca przybył Angielski wysłaniec West, w towarzystwie Hiszpana Viarro z portu Kurunny do Londynu. Przed ich wyiazdem nadeszła tam wiadomość o zaszłey d. 25 Czerwca niedaleko Saragosa potyczce między Francuzkim Jenerałem Lefevre i Naczelnikiem powstańcow Palafox, niegdyś ochotnikiem pod Jenerałem Moreau w Niemczech. Palafox wydał potem adres podziękowania do woysk swoich, które miały się z rozpaczaiącą odwagą bez ogolnie ney nawet broni, kosami tylko i pikami potykac. Anglicy pochlebiaią sobie posiadaniem flot Kadyxkiey i Kartageńskiey, z ktorych ostatnia stała długi czas w porcie Mahon w Majorce, i po oddaleniu Admirała Salcedo przez powstańcow złączyć się miała z eskadrę Admirała Kolingwooda i krążyć ma po środziemnem morzu.

Korpus Jenerała Dupont miał daley niepomyślne stoczyć potyczki d. 19 do 22 Lipca z powstańcami pod Jenerałem Castanbrios, Pułkownikiem Echeriva, Szwaycarskim Jenerałem Reding i ochotnikami Ecya, Cordowa i Eindap Raal przy Andajar, w Sierra Modena i przy Talavera, poczem Król Jozef miał d. 31 Lipca wyiechać z Madrytu. Prywatne listy donoszą także o nowych potyczkach d. 2 Sierpnia przy Medina del Rio i przy Palencyi zaszłych między powstancami i Marszałkiem Bessieres. Przy Urque, niedaleko Bajony, zbierały się nowe Francuzkie woyska.

Przy zaszłey teraz odmianie w Hiszpanii nie od rzeczy będzie przytoczyć tu woyskowe urządzenie sławnego niegdyś tego krolestwa z Xiążki P. Bourgoing *Tableau de l'Espangne mod.rn.* W roku 1783 składała

)2(

się Hiszpańska piechota z 44 regimentow, każdy po 2 bataliony, oprocz Hiszpańskiey i Walońskiey gwardyi, z których każda liczyła 4200 ludzi. Pomiędzy 44 temi regimentami znaydowało się 35 narodowych Hiszpańskich; 2 Włoskie, dwa Flandryyskie i 4 Szwaycarskie. Z dwoch Włoskich został ieden rozpuszczony; pozostał tylko Neapolitański regiment. Trzy Flandryyskie, znane pod nazwiskiem Walońskich (Flandryi, Bruxelli i Brabancyi) zostały do narodowych wcielone. Szwaycarskie zaś są od 4 do 6 pomnożone. Narodowe regimenta były w roku 1792 i w czasie woyny z Francyą 14 nowemi regimentami pomnożone, lecz teraz niema ich iak 38, ieden Włoski i 6 Szwaycarskich, ogółem 45 regimentow, z których Szwaycarskie tylko maią po 2 bataliony, a wszystkie inne po trzy. Oprocz tych regimentow liniiowych, ma ieszcze Hiszpaniia 12 batalionow lekkiey piechoty, i 12 regimentow jazdy. każdy po pięć szwadronow. Cała artylerya podzielona teraz iest na 16 oddziałow, z których sześć znayduie się w Europie, iako to w Barcelonie, Kartagenie, Sewilii. Korunie, i Kanaryyskich wyspach, a dziesięć w Ameryce. Zostaie pod zarządzeniem naywyższey junty, pod prezydencyą naczelnika głownego sztabu.

Z Peterzburga d. 17 *Sierpnia.*

Onegday dał Francuzki Ambassador Xżę Wincencyi wspaniały obiad z powodu urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Napoleona. Całe dyplomatyczne ciało, wszyscy Rossyyscy ministrowie i znacznieysi urzędnicy stanu i dworscy byli nań zaproszeni. Xżę Następca Sasko-Weymarski i Xżę Holstein-Oldenburg, Rossyyski jenerał porucznik i rządca Rewla, znaydowali się także na tym obiedzie. W wieczor był pałac ambassadora bardzo pięknie oświecony.

Od woyska Finlandzkiego nie nadeszły żadne ważne doniesienia.

Z Londynu d. 30. *Lipca.*

Zapewniaią, że Lord Mellwill ma wniyść do ministerium. Mowią że nie przyiechał do Londynu tylko na listowne wezwanie, które przez nadzwyczaynego gońca w Szkocyi odebrał. Jak tylko do Londynu przybył, wezwany zaraz do Króla do Windsoru został.

J. K. Mość przyiechał we środę do Londynu i powitany był w pałacu Królowey przez Królewiczow Xżąt Jorku, Kentu, Cumberland i Kambridge. Odprawił prywatną radę, potem dawał audyencyą ministrom, Lordowi Heathfeld i W. sędziemu, który podał J. K. Mci kilka wyrokow sądow woyskowych.

Mowią o nowey brance maytkow. Wybrać maią 5000 chłopcow i dorostkow, którzy podzieleni i będą na 3 klassy: od 12 do 14, od 14 do 16, od 16 do 18 lat, i brać będą żołd w pomiar swego wieku i ćwiczyć się w marynarce.

Sukcessor Nelsona odbierze w posiadłość piękną wieś w Lampshiere, daną od narodu w nadgrodę wielkich zasług, które Admirał Nelson Anglii uczynił.

Ucieczkę Jenerała Moore z Sztokolmu, gdzie z rozkazu Króla był z trzymany, opisuią iak następuie: — Posłaniec Angielski Johnson znaydował się w teyże stolicy i miał pozwolenie obiegania okolic w pewney odległości. Jenerał Moore korzystaiąc z tego pozwolenia przebrał się po cywilnemu, opuścił Sztokolm i udał się w tym ubiorze z pośpiechem do Gothenburga. Przybywszy tam przetrząsnął starannie swoie mieszkanie, ieżeli tam nie zostawił iakiego urzędowego papieru, potem wsiadł na okręt Zwycięztwo i przybył szczę-

śliwie do Londynu.

Okręty Robert i Sarach, przybyłe z Madery, którą d. 26 Maia opuściły, przywiozły wiadomość, iż pomiędzy załogą tey wyspy paunie śmiertelna biegunka.

Z Paryża d. 27. Sierpnia.

Na mieyscu Jenerała Gouvion St. Cyr, który obiął dowodztwo nad woyskiem w Hiszpanii, dowodzi nadbrzeżnem woyskiem Jenerał van Damme.

Hollenderskiemu Królowiczowi Ludwikowi zaszczepiona d. 22 b.m. krowia ospa została w zamku St. Leu niedaleko Paryża.

Z Genui piszą co następuie: " Listy z Algieru pod d. 23 Lipca nic nie wspominaią o wydaniu woyny Amerykańskim stanom; ale mowią, iż lud ciągle iest zbuntowany, i Dey w własnym pałacu uwięziony i od janczarow strzeżony. Do 23 Lipca nie miano ieszcze żadney wiadomości o woysku i eskadrze oblegaiącyeh Tunis."

Wczoray w wieczor grano na teatrze w St. Cloud sztukę: *Assemblée de famille.*

Biskup Arrasu, Latour d'Auvergne-Lauraguais, mianowany od Cesarza zostął Hrabią państwa.

Z wszystkich cześci państwa nadchodzą doniesienia o uroczystościach i ucztach, które w dzień S. Napoleona dawane były.

Deputacya wysłana d. 20 Lipca z Neapolu, dla złożenia hołdu Nayiaśnieyszemu Cesarzowi i powinszowania Nayiaśnieyszemu Królowi Hiszpańskiemu wstąpienia na tron, przeiechała d. 19 przez Lyon.

Balon Garnerina znaleziony w Tonl i w podprefekturze złożony został.

Mowią, iż J. C. K. Mość wyznaczył autorowi Artaxerxes 2000 fr. pensyi. Pannie Lewert darował J. C. K. Mość 3000 fr.

Robotnik faierwerku Ruggieri doświadczał wczoray nowey racy w ogrodzie Tuilleries, i powrociwszy nieuważ ł, że mu się rog fartucha zatlił. Ogniem tym zapalił będący w warsztacie proch, który iego śmiertelnie, a innych robotnikow lekko ranił i dach nadwerężył. Huk tego wysadzenia słyszany był w części miasta.

Jenerałowie Marchand i Bisson otrzymali dowodztwo w woysku w Hiszpanii.

D. 25 odprawiła się znowu rada ministrow w St. Cloud, na którey J. C. K. Mość prezydował.

Pod Roszellą pokazały się 3 Angielskie okręty.

Gdy Ambassador Perski odwiedzał w tych dniach muzeum Napoleona, natrafił w galeryi Apolina na obraz Perskiego Cesarza, Pana swoiego, co go bardzo ukontentowało. Dano mu natychmiast kilka kopersztychow tego obrazu. Na końcu galeryi kazał sobie podać lulkę i rozmawiał naygrzeczniey z damami, które go otaczały, przez tłómacza Jaubert. Nakoniec odwiedził ogrod Tuilleries, za którym bardzo wiele ludzi biegło.

Podczas balu na ratuszu tańcował Królewicz Pruski Wilhelm z Królową Hollenderską, potem z Królową Neapolitańską kadrila.

Poseł Xcia Prymasa, Hrabia Beust, odiechał w tych dniach do Frankfortu.

Dziennik Argus przywodzi z pism Angielskich następuiące szczegóły o ucieczce Jenerała Moore z Szwecyi.

" Okoliczności ucieczki Jenerała Moore z Gothenburga, każą go raczey uważać iako szpiega, przeznaczonego oszukać Króla Szwedzkiego, niżeli iako posłanego mu na pomoc jenerała. To wszystko co dodaią do okoliczności względem porożnienia między Szwecyą i

Anglią pomnaża wzgardę i wstręt do gabinetu Angielskiego. Zdaie się bydź rzeczą pewną, że wyprawa posłana do Gotbenbu ga działać miała z woyskiem Szwedzkim przeciw N rwegii, nie w celu iednak zdobycia iey dla Szwecyi, ale zrobienia iey nieiako niepodległą rzecząpospolitą, którey porty miały bydź wyłącznie otwarte dla marynarki i handlu Angielskiego, to iest mowiąc właściwie Norwegiia miała bydź osadą Angielską dla protegowania iey hand u na morzu Baltyckim. Tłómaczenia w tey mierze z strony Anglii bardzo się nie spodobały Królowi Szwedzkiemu; żalił się na oczewistą zdradę i odwoływał się do traktatu przymierza, na mocy którego był naczelnikiem działań woysk połączonych. Nakoniec Monarcha ten zrażony tak niegodziwym postępkiem i klęskami, których doświadczył w czasie tych kłotni, postanowił cofnąć swoie woyska, poczytuiąc się za szczęśliwego i żeli potrafią obronić własne kraie w woynie, w którey zapewniono mu zdobycze. W ten czas kiedy Szwecya wyniszcza swe siły i odwagę przeciw przeważaiącemu nieprzyiacielowi, Angliia nie myśląc iak tylko o korzyściach z woyny, każe okrętom swoim krążyć po morzu Bltyckim, chwytać Rossyyskie okręty, łupić wysepki Duńskie, a nadewszystko wspierać ukradkowy handel. Takie są skutki przymierza, w którym Król Szwedzki mniemał znaleźdź chwałę i korzyś i; takie powinny bydź wypadki każdego związku z rządem, który na zgubie naywiernieyszych swoich przyiacioł zakłada swoią pomyślność.„

Jeden z naszych dziennikow umieścił następuiący artykuł z Królewca:

" Związki naszego Monarchy z Cesarsko Francuzkim dworem zdaią się teraz bydź ściśleysze niżeli kiedy; zapewniaią nawet, iż J. K. Mość łączy część swoiegb woyska z woyskiem ligi Reńskiey.„

Z Neapolu d. 18 Sierpnia.

D. 14 odprawiła się rada ministrow, potem rada stanu. Nazaiutrz zaś ogłoszono następuiący wyrok:

"Joachim Napoleon, &c. Chcąc aby królestwo nasze, którego szczęście powierzyła nam Opatrzność, i które iest celem naszey staranności i przywiązania, nie zostawało aż do naszego przybycia, które nie zadługo nastąpi, bez rządcy, postanowiliśmy zatem i stanowiemy co następuie: — Marszałek państwa Perignon, naczelny dowodzca woysk Kochanego naszego Szwagra, Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, &c. iest mianowany namiestnikiem naszego królestwa. Spodziewamy się, że nasza rada stanu uzna go i każe uznać za takiego. — Działo się w Tarbes d. 23 Lipca 1808.

Joachim Napoleon.

Z rozkazu Króla.

Ricciardi, *minister sekretarz stanu.*

Rocznica urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza Francuzow obchodzona tu była z wielką okazałością. Rowno z świtem odezwały się batterye i działa okrętowe. O godzinie 2 po południu odprawiły woyska wielkie obroty pod dowodztwem Marszałka Perignon. Potem udał się do namiotu, rozbitym w ogrodzie Królewskim, w którym zrobiona była kaplica. Kardynał Firao, wielki jałmużnik Królewski zaśpiewał *Te Deum* w przytomności licznego zgromadzenia i ciała dyplomatycznego. U Ministra Saliceti był obiad na 100 osob, a w wieczor było miasto oświecone.

Piękne kunszta, któremi Niebo pozwalało się zawsze cieszyć Neapolowi, okazuia

szczęśliwy swoy wpływ mieszkańcom. Posiadamy kilka sztuk, które czynią honor dłutowi naszych artystow. Nie można patrzeć bez wzruszenia na piękny posąg Franciszka di Girolamo, wyrobiony z drzewa przez P. Terzella. Wybraża on tego sławnego męża, który talentem wymowy i cnotami swoiemi przez 40 lat posiadał zupełne zaufanie ludu tuteyszey stolicy.

Z Amsterdamu d. 30. *Sierpnia.*

Marszałek van Zuylen van Nyevelt mianowany został rządcą pałacu, Kawaler Bikker pierwszym koniuszym, P. Apostool pierwszy sekretarz poselstwa przy dworze Neapolitańskim, dozorcą muzeum, P. C. van Zuylen van Nyevelt na iego mieyscu sekretarzem poselstwa w Neapolu, a P. de Veer sekretarzem poselstwa przy dworze Westfalskim. Panie van Randwyk, van Zuylen van Nyevelt, Ciffort van Hoop, Snoekart, Corver, Hoft i Schuyt są damami pałacu, a Podpułkownik Bigroe pułkownikiem żandarmeryi mianowanemi. Hrabia Bentinck otrzymał order iedności i 18 innych osob.

Względem obchodu urodzin Krola d. 2 Września, wyszło pod d. 17 Sierpnia rozporządzenie, w którym iest przepisano: Uroczystość ma bydź poprzedniczego wieczora w wszystkich mieyscach, gdzie będzie można wystrzałami z dział zapowiedziana. D. 2 Września o godzinie 7 z rana, w południe i w wieczor o 7 nastąpią znowu z dział wystrzały. Pod czas nieprzytomności naszey w stolicy przyymować będzie naystarszy z ministrow powinszowania. O godzinie 10 przed południem będzie w wszystkich kościołach państwach uroczyste nabożeństwo. W południe w wszystkich mieyscach, gdzie woyska stoią, będzie woyskowa parada. Wszystkie woyska otrzymaią w tym dniu podwoyne racye. Z wszystkich okrętow i wież powiewać będą bandery. W wieczor będzie Królewski pałac w Amsterdamie oświecony i koncert dany.

Stosownie do wyroku Królewskiego ma jeneralny dyrektor publicznego długu spisać wszystkie długi i obrachować prowizyą w przeciągu 6 miesięcy; wierzyciele maią się zatem z swemi pretensyami zgłaszać.

Z Kassel d. 29. *Sierpnia.*

Dla przechodzących w przeszłym tygodniu woysk od korpusu Marszałka Wiktora nie poniosło miasto żadnego ciężaru, gdyż wszystkie rozkwaterowane były w pobliskich wsiach, tylko ztąd posłano im chleb, mięso, i t. d. Wszystkie potrzeby zapłaciły zaraz gotowemi pieniądzmi i nayściśleyszą zachowały karność. Jazda przechodziła na końcu, w przeszłą sobotę, to iest piękny regiment Chamborana i 4ty huzarow.

Właśnie będący tu jarmark iest dosyć liczny, i wiele przyczynił się, że nie czuiemy nieprzytomności dworu. Król dopiero tu był d. 4 spodziewany; ale że pospieszył do niego Pułkownik Sala gońcem z doniesieniem, że Królowa Jmć powraca iuż do stolicy, zaczem spodziewamy się dziś ieszcze Nayiaśnieyszych Królestwa. Z orszaku powrociło iuż wiele osob do zamku.

Akcyza będzie w całem królestwie inaczey urządzona, tak iż publikum znaczney dozna ulgi.

Urządzenie konsystorza żydowskiego wyznania iest także na ukończeniu.

– *Z Kopenhagi d.* 27 *Sierpnia.*

Mniemaią, iż wyszła z Kronstadtu Rossyyska eskadra przeznaczona iest na opanowanie wyspy Gothland.

Nieprzyiacielska kupiecka flota pod zasłoną kilku fregat i brygow, powracaiąca z

północnego morza, przepłynęła przez wielki Bełt. Narachowano w niey około 50 żaglow.

Przebyły niedawno przez Sund nieprzyiacielski konwoy, udał się do Malmoe. Składał się z Angielskich i Szwedzkich statkow, naładowanych Angielskiemi towarami. Dla niewielkiego odbytu wewnątrz kraiu i z powodu przyprowadzonych wielu zdobyczy do Norwegskich portow spadła bardzo cena kawy, win i innych towarow.

Tayny Radca Ablefeld i Hrabia Ranzau przybyli tu w tych dniach, iako deputowani od Holsztyńskiego rycerstwa, dla złożenia Królowi życzeń z powodu na tron wstąpienia.

Z Ankony d. 12 *Sierpnia.*

W całych Włoszech nie znayduie się teraz tylko iedna rzplita St. Marino, licząca 5000 mieszkańcow. Gdy niedawno znaydował się w naszem mieście Wicekról Jmć wysłała do niego w poselstwie P. Onofrio. Wicekról przyiął go bardzo grzecznie, zaprosił do swego stołu i przy odieździe oddał mu własnoręczny list do iego rzplitey.

Z Monachium d. 30 *Sierpnia.*

Dziś o godzinie 1 po południu Nayiaśnieysza Królowa nasza rozwiązaną szczęśliwie corką została, i radosne to zdarzenie oznaymione mieszkańcom stolicy z dział wystrzałami z stołu.

Z Halifax d. 18 *Czerwca.*

Dziś rano przybył tu pocztowy statek z Nowegoiorku, a iutro odpłynie do Anglii. Zapewniaią nas, iż embargo trwa ciągle w portach Amerykańskich, i podług wyznania podróżnych czyni one tam są wielkie przygotowania do woyny.

Wczoray przybyły tu dwie kompanije lekkiey artyleryi z Jrlandyi po nader trudney żegludze. Jnne przewosowe statki z woyskiem, które razem z niemi wypłynęły, udały się prosto do Kwebeku.

Przed cśniu dniami przybył tu Admirał Warren i ma tu pozostać. Mamy tu także Admirała Murray.

Z Bruxelli d. 25. *Sierpnia.*

Wczoray po południu przebiegło przez nasze miasto dwoch gońcow ieden za drugim, bieżących z Paryża do Hollandyi i do Hamburga. W wieczor zaś Hollenderski goniec bieżący z Amsterdamu do Paryża i Duński bieżący tamże.

Z Antwerpii donoszą, że liniiowy okręt Dantzyk spuszczony d. 21 z warsztatu został w obecności wielu widzow.

Z Norembergi d. 18. *Sierpnia.*

Oboz pod Firtem zaczyna się coraz bardziey powiększać; onegday przybył tam 9ty regiment piechoty Hrabiego Isenburga, a wczoray stoiący tu załogą batalion lekkiey piechoty Buttlera. Lekka konnica Bubenhowena i dragonia Taxisa stoią w pobliskich wioskach. Oddział batalionu Buttlera i regimentu piechoty Anspacha strzegą naszego miasta.

Z Medyolanu d. 20. *Sierpnia.*

Na mocy wyroku Wicekróla pod d. 9 b. m. ustanowiona iest w wydziale ministra wewnętrznego rada gornicza, składaiąca się z 3 członkow. Rada ta ma dozor nad szkołami mineralnemi, zasięga wiadomości o wszystkich kopalniach w królestwie, zaradza im, roztrząsa prośby względem kopalniow, zastanawia się nad korzystnieyszym ich użyciem, kieruie robotami i daie ministrowi obiaśnienia, iakich potrzebować może. Rzeczoney radzie dodany iest sekretarz, dwoch dozorcow, i dwoch indzynierow.

DODATEK
DO Nro 75
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę dnia 18 Września 1808.

Z Londynu d. 8. Sierpnia.

(Przez Francyą)

Jenerałowie Stewart i Coote Manningham przybyli do Portsmutu, skąd udadzą się do Hiszpanii.

W piątek w wieczor Pułkownik Bunbury od 3go regimentu popłynął do woyska do Hiszpanii.

Mamy tu wyiątki z Hiszpańskich dziennikow, które są dosyć ważne, bo nam wystawiaią wrażenie iakie bitwa przy Rio Seco na umysłach sprawiła. Zwycięztwo nie było przy Hiszpanach.

Mowią, iż rząd postanowił pewną liczbę nieczynnych officerow wziąść na pół żołdu w służbę, dla użycia ich do urządzenia patryotycznych mas ludu w Hiszpanii i Portugalii. W kraiu będą mieli zapewniony pół żołdu, a od rządow Portugalskiego i Hiszpańskiego pobierać całkowity.

Wysłana przeciw Portugalii wyprawa pod Jenerałem Wellesley nie poważyła się ieszcze wylądować, oczekuiąc na posiłki. Politycy Loyds gospody uważaią to za zły prognostyk.

W przeszłym miesiącu tak wielki był upał w Anglii, iż przeszło 50 koni padło w drodze.

Przybyła na powrot z Gothenburga wyprawa, odpłynęła d. 31 Lipca z Plimutu nie wiadomo dokąt, do którey przyłączyła się dywizya Jenerała Anstruther.

Z Rzymu d. 16. Sierpnia.

Od 8 dni, wyraża gazeta tuteysza, rozchodziła się pomiędzy łatwowiernym ludem pogłoska, iż pod zamkiem S. Anioła pokazuie się regularnie co noc o godzinie 12 strach który aż pod bramę S. Wawrzyńca podchodzi i kula go się nie chwyci. Francuski żołnierz trzymaiący straż strzelił do tego stracha, i zabił go, aż tu pokazało się, że to był wielki pies, który w nocy po ulicach biegał.

List do Redaktora.

Dnia 16. *Września* 1808.

Czytałam wiersz na pochwałę kawy napisany przez P. Dellile, tłómaczenia JP. Jacka Przybylskiego, a że mi się dosyć podobał, umyśliłam napisać co podobnego. Proszę więc abyś WPan, iezeli to bydź może, następuiące wiersze w swoiey umieścił gazecie.

Pochwała Kawy.

Kawo! Ja będąc miernych talentow kobietą,
Nie wielbię Cię górno z Francuzkim Poetą;

Ale za lube, które przynosisz roskosze,
Proście mi rymy Twoie pochwały ogłoszę.
Mnieysza to, że Cię nowa część świata wydała,
Bo podług mnie nie na tem zasadza się chwała
Kto gdzie zrodzon; lecz iakie przymioty go zdobią,
Nie ogród drzewa, ale te go pieknym robią.
Mnieysza i to w kosztowne, że się sączysz czary,
Bo z sukni o zasługach brać nie trzeba miary.
Ja co Cię często wlewam w gliniane naczynie,
Czyliż mniey przyiemności znayduię w twym płynie,
Bynaymniey. Ale z czego słuszna Cię pochwalić:
Ty muzgu piiącemu nie zwykłaś zapalić,
Ty humor rozweselasz .. Ty przez tayną siłę
Wyobrażenia smutne przeistaczasz w miłe.
Ty nakoniec tę tylko iednę mieścisz wadę,
Którą ia prawdę lubiąc obok pochwał kładę:
Że w tych czasach przez smutne iakieś przeznaczenie,
Znacznie Twych hołdownikow ruynuiesz kieszenie.

DONIESIENIA.

Wewsi Szczodrkowice 2 mile od Krakowa ku Skale mieście leżącey, znayduią się nowo przyprowadzone Hszpańskie barany, na gatunki podzielone; cena tych baranow iest pomierna, o którey każdy chęć kupna maiący, przy zobaczeniu tychże dowiedzieć się może, to iest gatunek pod Nr. 2 kosztuie sztuka zł. ryń. 80, pod Nr. 3 zł. ryń. 120, pod Nr. 4 zł. ryń. 150. Wełna z tych przyymuie się funt Wideński od Nr. 2 zł. ryń. 3 kr. 30, od Nr. 3 zł. ryń. kr. 45, od Nr. 4 zł. ryń. 4.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey upominaią Pana Andrzeia Ueyskiego: ażeby do dziedzictwa po Woyciechu Burskim pozostałego z summ i ruchomizn składaiącego się zgłosił, i deklaracyą względem obięcia dziedzictwa podał, bo inaczey dziedzictwo to z zgłaszaiącemi się sukcessorami będzie pertraktowane, a zaś cząstka iego w Sądzie zachowana zostanie, dopóki on za zmarłego ogłoszonym nie będzie.

W Krakowie d. 1. Sierpnia 18 8

Krzysztof de Rebsamen Viceprezes.
Kannamiller.
Scherauz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. *Galicyi Zachod.*
Martinides.

Ponieważ Licytacya liwerowania drzewa na opał dla tuteyszych szół na dniu 1 r. m. bez skutku należytego odprawioną została, wypisaną iest zatem inna na dzień 15ty t. m. o godzinie 9tey ranney. — Która w kancellaryi Cyrkularney Krakowskiey pod następuiącemi warunkami odprawiać się będzie: — a) Potrzeba drzewa wynosi 468 do 500 siąg każda siąga 6 stop Wiedeńskich długa i 6 takichże stop szeroka, cp ocz wiązan, a każda łupka drzewa 1 łokieć Wiedeński długa bydź powinna. — b) Jedna połowa tegoż drzewa z miekkiego, a druga z twardego drzewa składać się ma, a całe kwantum naydłużey do 15 Października t. r. na mieysca, które wyznaczonemi będą, furami podeymuiącego dostawienie drzewa przywiezione bydź powinno. — c) Ten licytant otrzyma pierwszeństwo do zalicytowania dostawienia drzewa, który takoweż za naytańszą cenę przystawić obowiąże się. — d) Także tenże licytant obowięzuie się, w przypadku mocnieyszey lub dłużey trwaiącey zimy oprocz wyżey wyznaczoney ilości drzewa, gdyby tego zabraknąć miało, za tęż samą cenę w potrzebnem czasie dostawić. Co się więc z następuiącem dodatkiem do powszechney podale wiadomości, iż ten tylko do rzeczoney licytacyi przypuszczony będzie, który na mieyscu wyznaczone z Vadium w gotowiznie lub fidejussorycznem 700 zł. ryń. wynoszącem stawi się; które Vadium po skończoney zimie powrocone będzie; zapłata za drzewo za każdem dostawieniem w gotowych pieniądzach nastąpi.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie oznaymuią nieprzytomnemu Panu Stefanowi Turno, którego mieysce mieszkania nie iest wiadome: że pod dniem dzisieyszym Adwokat Wołczyński iest mu zastępcą ustanowiony, i temuż nakazano zostało, ażeby wspólnie z Fiskusem Królewskim proiekt działowy maiątku po Krzysztofie Szembeku pozostałego, przey-

źrzawszy wprzod akta w Registraturze, w przeciągu 3 miesiecy ułożył, i ułożony C. K. Sądom tuteyszym do approbaty podał. W Krakowie dnia 2 Sierpnia 1808.

Jozef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Scherauz.

Z Rady Ces. Krol. Sądow Szlacheckich Krakowskich.
Martinides.

Z Magistratu C. K. Stoł. Miasta Krakowa ninieyszemi do publiczney podaie się wiadomości, iż na mocy Wysokiego C. K. Gubernialnego dekretu dnia 5 Sierpnia r. b. Nr. 34937 licytacya na dostawienie magistratowi lamp łoiowych od 1go Października 1808 aż do ostatniego Września 1809, tudzież dla wszystkich magistratualnych kancelaryi na całą następuiącą zimę potrzebnych lanych świec łoiowych, na dzień 28 Września r. b. przeznaczoną została, do ktorey licytacyi z tym uwiadomieniem zapraszaią się, że o kondycyach do takowego dostawienia lamp i świec potrzebnych, w kancelaryi W. Konsyliarza, ekonomicznego Referenta Fiały dowiedziec się będą mogli.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 1 *Września* 1808.
Grofs sekr.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium: wypisuie się dla osadzenia mieysca na drugiego examinowanego assessora połączonego z pensyą roczną 300 ryń. powtorny konkurs do 15 Pazdziernika r. b. z tym dodatkiem, że kompetenci swoie dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem swey moralności opatrzone prożby, w przeznaczonym czasie do cyrkularnego Radomskiego urzędu podawać maią. W Lwowie d. 31 Sierpnia 1808.

Sąd Dominkalny wsi Krowodrzy przy Krakowie wszystkim, komu o tym wiedzieć należy ninieyszym Edyktem obwieszcza: — Ponieważ Sąd ninieyszy na podniesienie zbiegu wierzycielow do wszystkich dobr ruchomych i nieruchomych zadłużonych małżonkow Jędrzeja i Barbary Nageiow w Krowodrzy znayduiących się zezwolił, przeto każdy, ktoryby do zaniesienia na przeciw rzeczonym dopiero dłużnikom sprawiedliwey iakiey pretensyi sądził mieć prawo, powołuie się, ażeby aż do dnia 10 Pazdziernika r. b. swoią pretensyą w sposobie formalney żałoby przeciw ustanowionemu zastępcy konkursowey massy Jędrzeiowi Spatkowi, do tuteyszego Sądu Dominikalnego podał, i w niey nietylko rzetelność swoiey pretensyi, ale też prawo, mocą ktorego w tey lub owey klassie umieszczonym bydź pragnie, okazał; gdyż po upłynieniu wzwyż wspomnionego dnia już więcey słuchanym nie będzie, Ci zaś, ktorzy swoich pretensyi aż do czasu owego nie podaliby, co się tyczy wszystkiego maiątku wspomnionych dłużnikow w Krowodrzy znayduiących się, bez wyięcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby prawo kompensacyi po sobie mieli, lub chociażby o własną iaką rzecz z tey massy domagali się, lub chociażby ich pretensya na nieruchomych tu w Krowodrzy będących dobrach zadłużonych zapisana była tak dalece, że takowi wierzyciele, gdyby co do massy winni byli, tenże dług mimo prawa kompensacyi, własności lub zastawu, ktoreby im służyło, zapłacić będą powinni. — Nareszcie wszystkich wierzycielow zapadłych w kredę Jędrzeja i Barbary Nageiow małżonkow ninieyszemi się obwieszcza, iż do obrania administratora maiątku i deputacyi wierzycielow kommissya na dzień 12 Października r. b. wyznaczona iest, w ktorym dniu ciż o godzinie 9 przed południem w mieyscu tuteyszego Sądu stawić się i podług przepisu § 86 ustawy sądowey zachować się maią.

Dan w Krowodrzy przy Krakowie dnia 31. Sierpnia 1808.

J. Siekierierski Sędzia Dominikalny.

Z Juryzdykcyi Dominikalney wsi Krowodrze.
Roman Hubicki Aktuaryusz.

Na dniu 17 Septembra t. r. rano o godzinie 9 będą na ratuszu w Dubience następuiące mieyskie dochody więcey daiącemu przez publiczną licytacyą w aredę wypuszczone, iako

1) Mieyska propinacya piwa, wodki, i miodu, cena fiskalna iest 1027 ryń. 10 kr. Vadium 103 ryń. wynosi — 2) Czopowe, ktorego cena fiskalna 2471 ryń. 15 kr. a Vadium

247 ryn. — 3) Wyszyk wina, cena fiskalna 32 ryń. 6 kr. Vadium zatem 8 ryń. — 4) Mieyscowe i targowe, cena fiskalna 271 ryń. 20 kr. Vadium 27 ryń. — 5) Mieyska woskowa prassa, cena fiskalna 4 ryń. 30 kr. Vadium 2 ryń. — Pierwsze dwa będą na rok ieden, to iest od 1 Novembra b. r. aż do końca 8bra 1809, drugie zaś trzy na 3 lata, od 1 9bra b. r. aż do końca 8bra 1811 w arędę wypuszczone. Zyczący sobie na dniu wyżey wyznaczonym na licytacyyney kommissyi przy złożeniu Vadium znaydować się maią.

W Krakowie dnia 4. Septembra 1808.

Obwieszczenie C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium.

Stosownie do kancelaryi nadworney dekretu dnia 28 Lipca b. r. ze strony Galicyyskiego Gubernium, is e rozpisuie się konkurs do d. 16 Września b. r. dla tych młodych Galicyanow, ktorzyby się w Wiedniu na nauczycielow wieyskiego gospodarstwa kształcić chcieli. Otrzymaią 50 zł. ryn. na podroż, i używać będą roczne stypendium 300 zł. ryń. przez czas uczenia się, potym zaś iako nauczyciele wieyskiego gospodarstwa, przy Galicyyskich Gymnazyach z pensyą roczną 400 zł. ryń. umieszczeni zostaną. Przymioty które ciż młodzi Galicyanie posiadać, i dowodami stwierdzić maią, aby za Alumnow do nauczenia się wieyskiego gospodarstwa przyiętemi bydź mogli, są następuiące: a) Dokładna Niemieckiego i Galicyyskiego kraiowego ięzyka wiadomość. b) Posiadanie nauk humaniora zwanych. Umieiętności w iakich na przyszłych nauczycielow wieyskiego gospodarstwa kształcący się młodzieńcy, przez czas swoiego przebywania w Wiedniu, iżeli niemi ieszcze nie są opatrzeni ćwiczeni będą są: a) Historya naturalna; b) Botanika; c) Fizyka; d) Mechanika; e) Chemia; f) Fizyologia, to iest ta która w tamteyszey szkole leczenia bydląt iest dawaną; g) Nauka wieyskiego gospodarstwa, do którey umiętności od a) aż do f) wymienione, iako przygotowywaiące wiadomości, są potrzebne. — 2gie Przymioty, które ci co za Alumnow przyięci bydź chcą, posiadać muszą, i które wzwyż pod a) i b) są wymienowane, powinni bydż w oryginalnych zaświadczeniach, lub in Copia Vidimata, prożbo do Galicyyskiego Gubernium podać się maiącym przyłączone, i porządnie dowiedzione. Nakoniec 3cie Muszą się ciż młodzieńcy na piśmie rewersować, że w przypadku, ieżliby pod czas tey nauki, lub po iey zakończeniu wolą swoią odmienili, i na nauczycielow wieyskiego gospodarstwa w Gymnacyach poświęcić się niechcieli, powszechnemu funduszowi tey fundacyi, wszystkie na kształcenie siebie łożone wydatki powrocą.

W Lwowie dnia 26. Sierpnia 1808.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey oznaymuią tym Edyktem Panu Walentemu Kwaśniewskiemu za granicą C. K. państw zostaiącemu: że P. n Marcin Zawadzki do Sądow tuteyszych w sprawie — by chełpienie się z prawem swoiem dziedzictwa do summy 13,333 zł. pol. 10 gr. czyli 3333 ryń. 20 kr. usprawiedliwił, lub wieczne mu milczenie nakazane zostało — żałobę na niego podał, i o pomoc Sądu, ile sprawiedliwość wymaga prosił. —— Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości o mieyscu iego mieszkania, onemuż Walentemu Kwaśniewskiemu Adwokata tuteyszego Walentego Litwinskiego, z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten stosownie do ustawy sądowey na C. K. państwa dziedziczne przepisaney rozpoczęty się i ukończony będzie; on przeto Edyktem niniezszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest w przeciągu 90 dni sam stanął, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych środkow prawa używał, które do swey obrony za nayskutecznieysze osądzi; gdyż w przeciwnym razie wszelką nieprzychylność z zaniedbania wyniknąć mogącą samby sobie, podług opiewu C. K. praw, przypisać był winien.

Krzysztof de Rebsamen Wiceprezes.

Kannamiller.

Scherauz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Galicyiskich.

W Krakowie d. 8 Sierpnia 1808.

Martinides.